

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyň: **a) Farma Kolová s.r.o.**, se sídlem Libušina 527/36, Karlovy Vary, a **b) STATEK HROUDA s.r.o.**, se sídlem Libušina 527/36, Karlovy Vary, obě zastoupené JUDr. Vitem Kučerou, advokátem se sídlem Obrovského 2407, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4, a **II) město Bochov**, se sídlem náměstí Míru 1, Bochov, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2025, č. j. 38 A 5/2025 - 101,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osobám zúčastněným na řízení **se n e p ř i z n á v á** na náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek Krajského soudu v Ostravě

[1] Krajský úřad Karlovarského kraje (dále též „*stavební úřad*“) rozhodnutím ze dne 6. 2. 2024, č. j. KK/743/LP/23-11 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), rozhodl o umístění stavby *D6 Olšová Vrata – Žalmanov* (dále jen „*záměr*“) na pozemcích v k. ú. Andělská Hora,

Bochov, Horní Tašovice a Žalmanov, podle § 79 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „*stavební zákon*“), povolil kácení dřevin rostoucích mimo les a stanovil podmínky pro umístění stavby. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 5. 2. 2025, č. j. MD-20105/2024-910/36, prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že do něj především doplnil popis jednotlivých stavebních objektů a změnil a doplnil podmínky pro umístění stavby.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podaly žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 25. 11. 2025, č. j. 38 A 5/2025 - 101, zamítl jako nedůvodnou.

[3] K žalobní námitce, dle níž žalovaný místo vypořádání námitek žalobkyň pouze odkázal na navazující stavbu a vypořádání námitek v řízení týkajícím se této stavby, krajský soud uvedl, že žalovaný pouze uvedl vypořádání námitek tím, že konstatoval souvislost nynějšího záměru se stavbou *D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata*, poté se však věnoval vypořádání odvolacích námitek ve vztahu k přezkoumávanému záměru. Důvodem samostatného posuzování záměru pak bylo dle krajského soudu to, že v případě umístění stavby *D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata* šlo o změnu dřívějšího územního rozhodnutí, a nešlo tedy o tzv. „*salámovou metodu*“.

[4] Žalobkyně dle krajského soudu dále sice uvedly, které podmínky umístění stavby se mohou dotknout jejich práv, již však neuvedly, čím konkrétně by byla jejich práva zasažena. Krajský soud proto pouze konstatoval, že žalobkyněmi zmíněné podmínky umístění stavby jsou vymezeny adekvátním způsobem, který odpovídá příslušné procesní fázi (územnímu rozhodnutí). Stavební úřad se jejich splněním bude dále zabývat v navazujících řízeních. Proto i s ohledem na obecnost této námitky tedy nebylo dle krajského soudu možné dovodit, že by vymezením podmínek umístění stavby žalovaný zasáhl do práv žalobkyň.

[5] Dále krajský soud uvedl, že žalobkyně se v odvolání domáhaly výkupu širšího okruhu pozemků, než navrhoval stavebník (resp. stanovení většího rozsahu trvalých záborů, totéž pak požadovaly v žalobě – pozn. NSS). Teprve v replice k vyjádření žalovaného žalobkyně začaly namítat opak svého dosavadního postoje a tvrdily, že stavební úřad měl posoudit, zda jsou pozemky pro trvalý zábor vymezeny pouze v nejnutnějším rozsahu. Touto žalobní námitkou (uplatněnou až v replice k vyjádření žalovaného) se proto krajský soud nezabýval, jelikož dle jeho názoru nešlo o rozhojnění žalobní argumentace, ale o opožděnou (novou) námitku. Žalobní námitka, dle níž je i u dočasných záborů třeba zkoumat jejich vliv na užívání pozemků ve vlastnictví dotčených osob, pak byla dle krajského soudu zcela obecná a žalobkyně v ní neuvedly, jak konkrétně rozhodnutí žalovaného zasáhlo do jejich práv.

[6] Krajský soud se zabýval také žalobními námitkami týkajícími se ekologického hospodaření žalobkyň. Podle krajského soudu žalovaný neměl důvod se zabývat tím, kdo je povinen činit opatření při změně poměrů v území podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (dále jen „*zákon o ekologickém zemědělství*“), a správně vycházel z odpovědi Ministerstva zemědělství na otázky rozhodné pro posouzení umístění záměru. Ze žaloby pak dle krajského soudu nevyplývalo, čím konkrétně by záměr žalobkyním bránil např. ve zlepšování přirozené úrodnosti půdy. Tvrzení žalovaného, že žalobkyně

pokračování

mohly své námitky uplatňovat již v územně plánovacím procesu, krajský soud rovněž považoval za příléhavé, jelikož již v *Zásadách územního rozvoje Karlovarského kraje* byl vymezen odpovídající koridor pro dopravní účely.

[7] Žalobkyně v žalobě dále namítaly, že žalovaný učinil nesprávná skutková zjištění pro umístování včelstev, jejichž činnost je nezbytná pro ekologické zemědělství. Dle krajského soudu však nebyl důvod, proč by měla být včelstva vyčleňována z celkového posouzení vztahu ekozemědělství a záměru, které učinilo Ministerstvo zemědělství v odpovědích na otázky žalovaného.

[8] Ke tvrzení žalobkyň, že se žalovaný nevypořádal se znečišťováním vznikajícím z opotřebení pneumatik při provozu záměru, krajský soud odkázal na stranu 45 odůvodnění rozhodnutí žalovaného, kde žalovaný citoval z rozptylové studie, která se zabývala i tzv. studenými emisemi. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v odvolání v této souvislosti nic konkrétního nenamítaly, považoval krajský soud toto vypořádání žalovaného za dostačující.

[9] Co se týče žalobní námitky, dle níž v rozhodnutí žalovaného nebyl vymezen druh a rozsah oplocení záměru a chybí také přechody pro zvěř, krajský soud uvedl, že druh oplocení je uvedený v technických zprávách, které jsou součástí projektové dokumentace, rozsah oplocení je seznatelný z popisu stavebního objektu 860 a oplocení po dobu provádění záměru řeší projektová dokumentace v části B.8. K přechodům pro zvěř pak krajský soud odkázal na stranu 46 odůvodnění rozhodnutí žalovaného, kde žalovaný zmiňuje stavební objekt 220 – ekodukt a stavební objekt 221 – most.

[10] Krajský soud dále uvedl, že posouzení negativních vlivů odtokových poměrů v území posoudily příslušné vodoprávní úřady, přičemž žalobkyně v odvolání věcnou nesprávnost vodoprávního stanoviska nenamítaly. Žalobní námitkou, dle níž přeložka vodovodu v km 6,750 může využívat pozemky žalobkyň nebo naopak žalobkyně omezovat v přístupu k nim, a to kvůli vzájemnému geografickému a výškovému umístění vodovodu, rigolů a pozemků žalobkyň, se krajský soud odmítl zabývat pro její obecnost a spekulativní povahu. Pouze v souvislosti se stavebním objektem 341 krajský soud poukázal na to, že potrubí bude uloženo do chrániček a že vodovodní řad bude částečně v hloubce větší než 2,5 metrů. Ke svedení vody z vozovek do příkopů pak krajský soud uvedl, že ani v této souvislosti žalobkyně neuvedly, jakých jejich pozemků by se věc týkala. Do příkopů však měly být odvodněny pouze stavební objekty 110 (větve mimoúrovňové křižovatky), 120 (krátký úsek silnice II. třídy), 126 (místní komunikace) a 150 (polní cesta), nikoliv rozhodující stavební objekt 101 (dálnice), který je odvodněn do středové kanalizace.

[11] Postupy pro nakládání s orníci byly dle krajského soudu v rozhodnutí žalovaného stanoveny dostatečně konkrétně a nevytvářely prostor pro libovůli stavebníka. Rekultivací opuštěných úseků silnice se dle krajského soudu zabýval *Plán rekultivace* schválený Ministerstvem životního prostředí, podle něhož budou práce probíhat. Žalobkyně v této souvislosti rovněž uplatňovaly pouze obecná tvrzení a neuvedly, kterých jejich pozemků se rekultivace „může“ dotýkat.

II. Kasační stížnost žalobkyň

[12] Proti rozsudku krajského soudu podávají žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazují pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[13] Svou kasační argumentaci stěžovatelky rozdělily do sedmi částí. V *první* části stěžovatelky brojí proti vypořádání jejich žalobní námitky ohledně nestanovení dostatečně konkrétních podmínek k ochraně jejich práv v rozhodnutí žalovaného. Krajský soud se dle stěžovatelek nevyjádřil k jejich žalobní argumentaci ohledně možných dopadů záměru do jejich práv a vlivů na jejich hospodaření na dotčených pozemcích. Neodůvodnil rovněž to, proč považoval stanovení podmínek pro umístění stavby v rozhodnutí žalovaného za adekvátní. Z napadeného rozsudku proto podle stěžovatelek není zřejmé, proč k tomuto závěru dospěl.

[14] Podle stěžovatelek si také krajský soud protiřečí, pokud na jednom místě napadeného rozsudku uvádí, že vlivy záměru bude možné posoudit až v navazujícím řízení, a proto není nutné se námitkami stěžovatelek zabývat, a na druhém místě uvádí, že stěžovatelky měly s obdobnými námitkami brojit v procesu změny územně plánovací dokumentace. S názorem krajského soudu, že námitky stěžovatelek nespádají do fáze územního řízení, stěžovatelky rovněž nesouhlasí.

[15] Ve *druhé* části kasační stížnosti stěžovatelky namítají, že krajský soud nezohlednil jejich relevantní argumentaci a nevypořádal žalobní námitku, dle níž byly podmínky umístění stavby doplněné žalovaným příliš obecné a neumožňovaly kontrolu jejich splnění při zpracování navazující dokumentace.

[16] *Třetí* část kasační stížnosti se týká údajného kopírování odvolacích námitek v žalobě. Stěžovatelky tvrdí, že svou argumentaci z odvolání v žalobě dále rozvinuly a konkretizovaly právě v reakci na obsah rozhodnutí žalovaného. Krajský soud pak nevypořádal jejich konkrétní námitky k nedostatečnému vymezení podmínek umístění stavby, neúplnému posouzení vlivů záměru na okolí (včetně dočasných záborů), absenci komplexního hodnocení dopadů záměru a nedostatečné ochrany ekologického hospodaření stěžovatelek.

[17] Ve *čtvrté* části stěžovatelky namítají, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s otázkou, kdo je povinen realizovat opatření k ochraně ekologického hospodaření při změně poměrů v území způsobené realizací záměru, tedy zda tato povinnost tíží stavebníka či stěžovatelky. Tvrdí, že krajský soud sice implicitně uvedl, že negativní dopady mají nést provozovatelé ekologického zemědělství, tento závěr však blíže neodůvodnil. Krajský soud pouze poukázal na to, že záměr bude mít totožné vlivy jako stávající silnice I. třídy, a na stanovisko Ministerstva zemědělství. Podle stěžovatelek však záměr stávající silnici podstatně rozšiřuje a zahrnuje také nové stavby. Odpovědi Ministerstva zemědělství pak nedávají odpověď na otázku, kdo je odpovědný za opatření na ochranu ekologického hospodaření.

[18] Stěžovatelky dále nesouhlasí se závěrem soudu, že nekonkretizovaly, čím záměr zasahuje do ekologického hospodaření, jelikož se v odvolání i v žalobě domáhaly opatření k zachování podmínek ekologického hospodaření, které jsou ohroženy emisemi a kontaminací vod. Podle stěžovatelek se krajský soud s těmito námitkami řádně nevypořádal, čímž zatížil rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

pokračování

[19] *Pátá* část kasační stížnosti se věnuje posouzení vlivů záměru na včelstva a s tím souvisejícím hospodařením stěžovatelek. Stěžovatelky tvrdí, že jejich využívání pozemků pro ekologické hospodaření může být ohroženo změnou podmínek pro včely. Nesouhlasí pak s názorem krajského soudu, že pro posouzení vlivů záměru na působení včel stačí běžné znalosti. Podle stěžovatelek je třeba zohlednit například letové trasy včel a jejich efektivní dolet, což nespadá do běžných znalostí a je třeba odborné posouzení, bez kterého nelze vlivy záměru úplně posoudit. Krajský soud se s touto žalobní námitkou podle stěžovatelek nevypořádal, resp. se s ní vypořádal nesprávně.

[20] V *šesté* části stěžovatelky krajskému soudu vytýkají, že nesprávně vyložil jejich žalobní námitku týkající se záborů pozemků, jestliže dovodil, že v průběhu řízení měnily své stanovisko. Ve skutečnosti stěžovatelky trvale požadovaly, aby žalovaný v územním rozhodnutí vymezil a posoudil takový rozsah záměru, který by zahrnoval všechny jeho vlivy. Podle stěžovatelek jen tak lze zabránit tomu, aby byl vlastnický souhlas nahrazen podle § 184a odst. 3 stavebního zákona, aniž by byl takto zasažený pozemek následně skutečně vykoupen či vyvlastněn. Krajský soud se dle stěžovatelek s touto jejich argumentací nevypořádal, neboť neposoudil, zda stanovení rozsahu záměru odpovídá jeho skutečnému rozsahu i vlivům na pozemky stěžovatelek.

[21] V *sedmé* části kasační stížnosti stěžovatelky namítají nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v souvislosti s posouzením rekultivace a postupů nakládání se sejmoutou orníci. Krajský soud dle stěžovatelek zohlednil při posuzování nakládání s orníci pouze hledisko času, ale ostatní možné vlivy (např. eroze z místa uložení či kontaminace i během 1 roku) již nikoliv. Obecně stanovené podmínky rekultivace a nakládání s orníci pak stěžovatelkám neumožnily vyhodnotit dopady na jejich pozemky a hospodaření na nich, a tedy ani konkretizovat rozsah dotčených pozemků. Rozsah a způsob dotčení pozemků měl dle stěžovatelek naopak ověřit žalovaný z projektové dokumentace, což neučinil.

III. Vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[22] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že podmínky pro umístění stavby považuje za dostatečně konkrétní, a pokud jsou některé podmínky obecnější, je tomu tak proto, že v územním řízení nelze z podstaty věci objektivně dosáhnout vyšší konkrétnosti. K podmínkám č. 24, 25 a 26 pak žalovaný dodává, že tyto podmínky vyplynuly ze závazných stanovisek, které žalovaný zajistil v odvolacím řízení a proti kterým umožnil stěžovatelkám plnou obranu. Stěžovatelky však na výzvu k vyjádření k závazným stanoviskům nereagovaly, přičemž tato jejich nečinnost by dle žalovaného měla být zohledněna.

[23] Otázky spojené s ekologickým hospodařením žalovaný vyhodnotil společně pro nynější územní řízení a pro územní řízení ve věci sousedního, provozně napojeného, úseku *D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata*. Podle žalovaného je tedy legitimní odkázat na vypořádání této otázky v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 22 As 78/2025 - 52 (který se týkal právě umístění úseku *D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata* – pozn. NSS). Žalovaný rovněž považuje za adekvátní stanovení podmínky č. 27 pro další přípravu záměru. Obecnost této podmínky je daná tím, že v územním řízení není objektivně možné znát podrobnosti (např. roční období, ve kterém bude zahájena výstavba, nebo konkrétní

plodina, která bude zrovna pěstována na pozemcích stěžovatele). Stěžovatelky se tedy domáhají nesplnitelného.

[24] Žalovaný má dále za to, že stěžovatelky postupně rozšiřují svou argumentaci ohledně dopadů záměru na včelstva. V odvolání z hlediska včelstev namítaly pouze narušení podmínek pro umísťování včelstev pro opylování pozemků. V žalobě poté začaly tvrdit, že žalovaný neměl podkladové závazné stanovisko, které se však nevydává. V replice na vyjádření žalovaného k žalobě pak stěžovatelky uvedly, že se zákon o ekologickém zemědělství vztahuje i na chovatele včel, dle žalovaného se ovšem vztahuje pouze na ekologické chovatele včel, kterými stěžovatelky nejsou.

[25] Stěžovatelky rovněž podle žalovaného přehlíží, že změnou prvostupňového rozhodnutí vymezil i tzv. území dotčené vlivy stavby. Proti tomuto vymezení stěžovatelky v žalobě ani v kasační stížnosti nic nenamítaly. Stěžovatelky tedy polemizují s něčím, co rozhodnutí žalovaného vyřešilo, aniž by uvedly, proč by mohlo být vymezení území dotčeného vlivy stavby vadné.

[26] Žalovaný dále uvádí, že stavební praxe rozlišuje zábory na trvalé, nad jeden rok a do jednoho roku. Zábory do jednoho roku jsou jednoduché typy záborů, u nichž se nelze mechanicky držet sousloví „jeden rok“, ale je třeba zohlednit vždy rozsah konkrétního stavebního objektu, pro který je zábor potřebný. Nejde tedy o to, že by každý takový zábor trval téměř jeden rok. V projednávané věci se jedná o přeložky inženýrských sítí. Z popisu rozsahu přeložek je zřejmé, že nejsou technicky ani záborově příliš náročné. Většina přeložek se netýká pozemků stěžovatele a nastává u nadzemních vedení, kde není žádný zábor, natož skrytka ornice. Charakter stavebních objektů, pro které je potřebný určitý dočasný zábor (ne vždy orné půdy) tedy podle žalovaného vylučuje, aby nastalo riziko vodní nebo větrné eroze či kontaminace, na které stěžovatelky upozorňují. S ohledem na rozsah svého rozhodnutí tak již žalovaný nepovažoval za nutné, aby u každého stavebního objektu přeložek rozebíral, v jakém rozsahu si vyžadují dočasné zábory orné půdy. Na závěr pak žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[27] Osoba zúčastněná na řízení I) se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[28] Osoba zúčastněná na řízení II) se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[29] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobami oprávněnými (§ 102, věta první s. ř. s.) a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatelky jsou řádně zastoupeny advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[30] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[31] Úvodem vypořádání kasačních námitek stěžovatelek zdejší soud zdůrazňuje, že kasační stížnost je obtížně srozumitelná. Stěžovatelky ji sice rozdělily do několika částí (dle jednotlivých kasačních bodů), v nich však často vedle obecných tvrzení opakuji pod různými rubrikami fakticky tytéž argumenty, čímž stírají rozdíly mezi jednotlivými námitkami. Kasační stížnost stěžovatelek obsahuje rovněž souvětí, jejichž jednotlivé věty na sebe logicky nenavazují, a chyby v psaní, což dále snižuje srozumitelnost jejich argumentace (např. na straně 8 kasační stížnosti stěžovatelky uvádí, že „v čl. III.2 Žaloba vytrýká Napadenému rozhodnutí nezajištění úplné ochrany ekologickému hospodaření Stěžovatelů ve stávajícím rozsahu a způsobu (v bodu 10) tím, že podmínky pro takový specifický způsob užívání pozemků a jejich příslušenství (meliorace, polní cesty atd.) nebyl dostatečně podrobně zjištěn, a proto ani poměřen se všemi vlivy Záměru na takové hospodaření, a tím, že ochranná opatření před změnami v území kvůli realizaci Záměru na takové hospodaření mají nést Stěžovatelé (v bodu 13) namísto Stavebníka“). Je odpovědností stěžovatelek, resp. jejich zástupce, jak kasační stížnost koncipuje. Soud zde nicméně kriticky hodnotí kvalitu kasační stížnosti proto, aby bylo zřejmé, že reaguje na kasační námitky jen v rozsahu, který bylo možné rozumným výkladem z textu kasační stížnosti pochopit.

[32] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu (které se týká většina kasačních bodů stěžovatelek). Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, a to i bez námitky stěžovatelek. Vlastní přezkum rozsudku je pak možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje.

[33] Krajský soud v rozsudku řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí a vypořádal se se všemi podstatnými žalobními námitkami. Je sice pravdou, že krajský soud žalobní námitky stěžovatelek vypořádal stručně, to však odpovídá formulaci žalobních námitek, které byly (podobně jako kasační námitky) formulovány jen obecně a ne vždy srozumitelně. Soudní řízení správní je však ovládáno zásadou dispoziční [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 75 odst. 2 s. ř. s.], pokud tedy stěžovatelky formulovaly své žalobní námitky tímto způsobem, mohly na ně obdržet pouze obecnou (a stručnou) odpověď.

[34] Pokud jde o první část kasační argumentace týkající se vypořádání žalobní námitky ohledně nedostatečného vymezení podmínek k ochraně práv stěžovatelek v rozhodnutí žalovaného, krajský soud se při vypořádání této námitky podrobně nezabýval možnými dopady záměru do práv stěžovatelek, jelikož stěžovatelky v této souvislosti žádná konkrétní tvrzení neuplatnily. Stěžovatelky v žalobě pouze uvedly výčet podmínek stanovených rozhodnutím žalovaného, které považovaly za příliš obecné, a dodaly, že tyto podmínky „neumožní zajistit dostatečnou ochranu zájmů soukromých vlastníků dotčených Záměrem, protože ponechávají prostor pro konkretizaci podmínek mimo vliv Žalobců a zejména nemožnost kontroly dodržení podmínek při zpracování navazující dokumentace“. Tuto obecnou námitku pak stěžovatelky blíže neupřesnily ani v replice k vyjádření žalovaného k žalobě. Nejvyšší správní soud připomíná, že soudní řízení správní je ovládáno zásadou dispoziční, správní soudy tedy nemohou za účastníky domýšlet námitky ani dotvářet příliš obecné žalobní námitky z vlastní iniciativy (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2026, č. j. 3 As 75/2025 – 27; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná

na www.nssoud.cz). Krajský soud proto postupoval správně, pokud pouze obecně konstatoval, že žalovaným stanovené podmínky umístění stavby jsou vymezeny adekvátním způsobem odpovídajícím příslušné procesní fázi a že stavební úřad se jejich naplněním bude dále zabývat v navazujících řízeních (viz odst. 11 napadeného rozsudku).

[35] Uvedený závěr o adekvátnosti vymezení podmínek umístění stavby nebyl krajský soud povinen dále odůvodňovat a rozvíjet dílčí úvahy, které ho k tomuto závěru vedly. Byť by byl takový postup z hlediska přesvědčivosti odůvodnění napadeného rozsudku vhodnější, krajský soud byl povinen uvést důvody svého rozhodnutí, což v daném případě učinil. Ostatně stěžovatelky v průběhu řízení před krajským soudem rovněž neuvedly žádné konkrétní důvody, pro které naopak považovaly podmínky stanovené žalovaným za příliš obecné.

[36] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelky proti závěru krajského soudu o adekvátnosti vymezení podmínek umístění stavby v kasační stížnosti věcně nebrojily, Nejvyšší správní soud se proto nemohl zabývat tím, zda žalovaný skutečně vymezil podmínky umístění stavby dostatečně.

[37] Co týče tvrzení stěžovatelek ohledně rozporu v tvrzeních krajského soudu (viz níže), k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka stěžovatelek je zavádějící. Stěžovatelky zjevně směřují dvě odlišné žalobní námitky, resp. jejich vypořádání krajským soudem, a závěry krajského soudu prezentují vytržené z kontextu jako vnitřní rozpor odůvodnění napadeného rozsudku.

[38] Krajský soud v odstavci 11 napadeného rozsudku uvedl, že v navazujících řízeních se bude stavební úřad dále zabývat naplněním podmínek umístění stavby (vymezených stavebním úřadem a žalovaným). V odstavci 13 napadeného rozsudku pak krajský soud ve vztahu k žalobním námitkám týkajícím se ekologického hospodaření stěžovatelek pouze uvedl, že *„neshledává nic nepřipadného na tom, co uvedl žalovaný v odůvodnění, totiž na tom, že žalobci mohli uplatňovat [tyto] námitky již v územně plánovacím řízení“*.

[39] Nejvyšší správní soud neshledává výše uvedené závěry krajského soudu vnitřně rozpornými. Je zjevné, že krajský soud se v obou stěžovatelkami zmiňovaných případech vyjadřoval k odlišným otázkám, přičemž není *a priori* vyloučeno, aby v různých fázích projednání záměru byly řešeny různé otázky. Dílčí závěry krajského soudu proto nejsou ve vzájemném rozporu. Věcnou správností obou uvedených závěrů krajského soudu se bude Nejvyšší správní soud zabývat níže.

[40] Co se týče *druhé* části kasační stížnosti, v té stěžovatelky namítají fakticky totéž, co v *první* části. Nejvyšší správní soud proto pouze odkazuje na vypořádání totožné námítky v odstavcích [34] a [35] výše.

[41] Pokud jde o *třetí* část kasační argumentace stěžovatelek, Nejvyšší správní soud předně uvádí, že poznámka krajského soudu ohledně kopírování odvolacích námitek v žalobě je přímou citací rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015 – 31, nikoliv vlastním závěrem krajského soudu. Krajský soud sice v napadeném rozsudku opomenul na citovaný rozsudek odkázat, toto dílčí pochybení však nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Uvedenou citací totiž krajský soud jen uvozoval pasáž, ve které konstatoval, že námitky stěžovatelek byly pouze obecné a již se s nimi

pokračování

podrobně vypořádal žalovaný, s jehož závěry se krajský soud odůvodněně ztotožnil. Ani případné kopírování odvolacích námitek či obecnost žalobních námitek stěžovatelek však krajský soud nevedly k tomu, že by se odmítl žalobními námitkami věcně zabývat.

[42] Stěžovatelky dále znovu opakují námitku, že se krajský soud nevypořádal s údajně nedostatečným vymezením podmínek umístění stavby. Nejvyšší správní soud se již touto námitkou zabýval v odstavcích [34] a [35] výše, na které nyní pro stručnost pouze odkazuje.

[43] Žalobními námitkami ohledně záborů pozemků se krajský soud zabýval v odstavci 12 napadeného rozsudku, kde především v souvislosti s dočasnými zábory zdůraznil, že stěžovatelky neuvedly, jak podle nich rozhodnutí žalovaného zasáhlo do jejich práv.

[44] Údajným nekomplexním hodnocením dopadů záměru se krajský soud zabýval v odstavci 15 napadeného rozsudku, ve kterém uvedl, že žalobní námitka stěžovatelek vytrhává z kontextu část odůvodnění rozhodnutí žalovaného a stěžovatelky v žalobě rovněž nekonkretizovaly, jak žalovaný zasáhl do jejich práv.

[45] Posouzením vlivů záměru na ekologické hospodaření stěžovatelek a jeho případnou ochranou se pak krajský soud zabýval v odstavci 13 napadeného rozsudku. V něm krajský soud mimo jiné uvedl, že ze žaloby nevyplývá, čím konkrétně by přezkoumávaný záměr bránil stěžovatelkám ve splnění podmínek ekologického hospodářství, a dále se ztotožnil se závěry žalovaného.

[46] Stěžovatelky proti výše uvedenému vypořádání jejich žalobních námitek nic věcně nenamítají. Nejvyšší správní soud proto pouze připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelek o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí krajského soudu. Povinností správního soudu není reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; jeho úkolem je uchopit obsah a smysl argumentace účastníka řízení jako celku a vypořádat se s ní. Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál.

[47] Ke čtvrté části kasační argumentace stěžovatelek Nejvyšší správní soud uvádí, že předmětem řízení před krajským soudem byl přezkum rozhodnutí žalovaného týkajícího se umístění záměru. Předmětem řízení před krajským soudem ani před správními orgány nebyla otázka, kdo odpovídá za realizaci opatření k ochraně ekologického hospodaření při změně poměrů v území. Krajský soud proto nebyl povinen se touto otázkou zabývat. Není rovněž pravdou, že by vyjádření Ministerstva zemědělství ze dne 17. 6. 2024 nedávalo stěžovatelkám na uvedenou otázku dostatečnou odpověď. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že v tomto vyjádření Ministerstvo zemědělství citovalo mj. § 10 zákona o ekologickém zemědělství, podle kterého *tam, kde sousedí ekologicky obhospodařované pozemky s pozemky, které nejsou obhospodařovány ekologickým způsobem, musí ekologický zemědělec učinit vhodná opatření, kterými sníží riziko škodlivých vlivů na jím ekologicky obhospodařované pozemky, a to na nejnižší možnou míru; takovými opatřeními jsou zejména výsadba živých plotů, větrolamů, pásů zeleně, izolačních travnatých pásů nebo zřizování cest.* Citované ustanovení (které je navíc stěžovatelkám coby subjektům podnikajícím v oblasti ekologického zemědělství nepochybně známé) podle Nejvyššího správního soudu poskytuje

dostatečně jasnou odpověď na otázku, kdo za opatření k ochraně ekologického hospodaření odpovídá.

[48] Zdejší soud se rovněž ztotožňuje s krajským soudem, že stěžovatelky nekonkretizovaly, jak jim záměr brání ve splnění podmínek ekologického zemědělství. Stěžovatelky v žalobě uvedly, že „pro zachování certifikace k ekologickému zemědělství je třeba splňovat řadu požadavků, jejichž splnění bude umístěním Záměru zcela zřejmě ztíženo. S umístěním dálnice v okolí těchto pozemků bude bezpochyby ztížen například požadavek zachovávat a zlepšovat živou složku půdy a přirozenou úrodnost půdy, stabilitu, schopnost půdy zadržovat vodu a její biologickou rozmanitost“. Toto žalobní tvrzení stěžovatelek je zcela obecné a spekulativní. Stěžovatelky v žalobě nijak nevysvětlily, jak konkrétně jim umístění záměru ztíží splnění požadavků na ekologické zemědělství, pouze vyjmenovaly několik takových požadavků. Uvedené žalobní tvrzení stěžovatelek navíc nereaguje na stěžejní argumenty žalovaného, tedy že se na budoucím místě záměru již nyní nachází silnice I. třídy, která ekologickému zemědělství stěžovatelek nebrání, a že z vyjádření Ministerstva zemědělství ze dne 17. 6. 2024 vyplynulo, že blízkost dálnice nemá vliv na rozhodnutí o registraci ani na vydání certifikátu o činnosti v ekologickém zemědělství. Pokud se tedy krajský soud s podrobným vypořádáním obdobné námitky žalovaným ztotožnil, nebyl povinen pouze jinými slovy opakovat totéž. Vzhledem k obecnosti žalobní námitky postačilo, pokud si krajský soud v odstavci 13 napadeného rozsudku závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, č. 1350/2007 Sb. NSS).

[49] Co se týče *páté* části kasační argumentace stěžovatelek, žalobní námitkou týkající se vlivů záměru na včelstva se krajský soud zabýval v odstavci 13 napadeného rozsudku, kde uvedl, že neshledal důvod, proč by měla být včelstva vyčleněna z celkového posouzení vlivu záměru na ekozemědělství, které učinilo Ministerstvo zemědělství ve svém vyjádření ze dne 17. 6. 2024. Ve zbytku pak krajský soud poukázal na skutečnosti, z nichž vycházel žalovaný (tj. rozsáhlost pozemků stěžovatelek, mobilitu úlů a existenci stávající silnice I/6) a uvedl, že tyto skutečnosti jsou dle jeho názoru běžné a nejedná se o odborné otázky. Není tedy pravdou, že by se krajský soud se žalobní námitkou stěžovatelek nevypořádal. Věcnou správností uvedených závěrů krajského soudu se bude Nejvyšší správní soud zabývat níže.

[50] Pokud jde o *šestou* část kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud předepisuje, že z námitek stěžovatelek (odvolacích, žalobních i kasačních) ohledně záborů pozemků není zřejmé, o co vlastně stěžovatelky usilují. Stěžovatelky opakovaně tvrdí, že požadují stanovit a posoudit takový rozsah záměru, který bude zahrnovat všechny jeho vlivy. Pomíjí však skutečnost, že žalovaný – jak sám trefně poukázal ve vyjádření ke kasační stížnosti – ve svém rozhodnutí stanovil území dotčené vlivy stavby (viz strana 24 rozhodnutí žalovaného), s tímto konkrétním vymezením však stěžovatelky nepolemizují ani netvrdí, proč by toto vymezení dotčeného území mělo být nedostatečné či chybné. V průběhu řízení před krajským soudem se pak stěžovatelky vyjadřovaly rozporně. V žalobě tvrdily, že se osoba zúčastněná na řízení I), coby stavebník, snaží vyhnout povinnosti výkupu širšího okruhu pozemků. V replice na vyjádření žalovaného k žalobě však stěžovatelky tvrdily, že stavební úřad měl posoudit, zda jsou pozemky označené stavebníkem za potřebné k realizaci záměru vymezeny pouze v nejnutnějším rozsahu. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem, že stěžovatelky v průběhu soudního řízení svůj postoj měnily, jelikož nejprve usilovaly o rozšíření okruhu vykupovaných pozemků a následně o jeho zúžení na nejnutnější možný

pokračování

rozsah. Krajskému soudu tedy nemohlo být patrné, kam příslušná žalobní námitka míří a není to zřejmé ani soudu kasačnímu.

[51] Žalobními námitkami ohledně trvalých i dočasných záborů se pak krajský soud zabýval v odstavci 12 napadeného rozsudku, kde v souvislosti s rozsahem trvalých záborů zdůraznil především požadavek minimalizace odnímání vlastnických práv v kontextu čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a ve zbytku odkázal na podrobnou argumentaci žalovaného. K dočasným záborům pak krajský soud (jak již bylo uvedeno výše) konstatoval, že stěžovatelky neuvedly, jakým konkrétním způsobem podle nich žalovaný zasáhl do jejich práv. Není tedy pravdou, že by se krajský soud námitkami stěžovatelek nezabýval.

[52] Obavy stěžovatelek ohledně „*nahrazení*“ souhlasu vlastníka dle § 184a odst. 3 stavebního zákona bez následného vykoupení či vyvlastnění dotčených pozemků jsou pouhou ničím nepodloženou spekulací. Stěžovatelky neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že taková situace může v projednávané věci nastat, přičemž taková možnost se nejeví ani jako pravděpodobná. Podle § 184a odst. 1 věty první stavebního zákona *není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby*. Podle § 184a odst. 3 téhož zákona *se nedokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr stanoven účel vyvlastnění zákonem*. Dle uvedeného ustanovení tedy nedochází k nahrazení souhlasu vlastníka, pouze se pro účely urychlení řízení nevyžaduje, jelikož je zjevné, že žadatel může získat potřebná práva vyvlastněním. To však platí pochopitelně pouze v rozsahu nezbytném pro skutečnou realizaci stavby, jelikož pouze v takovém rozsahu je obecně nutné souhlas vlastníka dokládat podle § 184a odst. 1 věty první stavebního zákona. Jinými slovy podle § 184a odst. 3 stavebního zákona nemůže dojít k „*nahrazení*“ souhlasu vlastníka ve větším rozsahu, než je nezbytně nutné, jelikož ve větším rozsahu není souhlas vlastníka vůbec potřebný. Krajský soud se tedy těmito nepodloženými spekulacemi stěžovatelek nemusel zabývat. Nejvyšší správní soud rovněž připomíná, že povinností správního soudu není reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; jeho úkolem je uchopit obsah a smysl argumentace účastníka řízení jako celku a vypořádat se s ní, což krajský soud splnil.

[53] K *sedmé* části kasační argumentace stěžovatelek Nejvyšší správní soud uvádí, že skutečnost, že krajský soud při vypořádání žalobních námitek ohledně rekultivace a nakládání se sejmoutou ornicí nezohlednil některé možné vlivy na pozemky stěžovatelek, bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Stěžovatelky netvrdí, že by krajský soud jejich žalobní námitky ohledně rekultivace a nakládání se sejmoutou ornici nevypořádal, ani že by jeho závěry byly nesrozumitelné. Stěžovatelky fakticky pouze nesouhlasí s tím, jak krajský soud jejich námitky vypořádal (aniž by proti jeho závěrům brojily konkrétními věcnými námitkami), což však nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Jak již bylo uvedeno výše, nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelek o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí. Takovou překážku stěžovatelky (v souvislosti s vypořádáním jejich žalobních námitek ohledně rekultivace a nakládání se sejmoutou ornici krajským soudem) netvrdí a Nejvyšší správní soud ji ani sám neshledal.

[54] S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

[55] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[56] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou nesprávného právního posouzení. V první části kasační stížnosti stěžovatelky mimo již výše uvedeného také namítají, že krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že námitky, které stěžovatelky uplatňovaly ve správním řízení, nespádají do fáze územního řízení.

[57] Zdejší soud předně považuje za vhodné upřesnit, že krajský soud v napadeném rozsudku nedospěl k závěru, jaký zavádějícím způsobem prezentují stěžovatelky v kasační stížnosti. Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud pouze konstatoval, že splněním podmínek umístění stavby se bude stavební úřad zabývat v navazujících řízeních. Ve vztahu k námitkám týkajícím se ekologického hospodaření stěžovatelek pak krajský soud pouze uvedl, že „*neshledává nic nepřipadného na tom, co uvedl žalovaný v odůvodnění, totiž na tom, že žalobci mohli uplatňovat námitky již v územně plánovacím řízení*“.

[58] S uvedenými závěry krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Splnění podmínek umístění stavby lze již z podstaty věci zkoumat teprve v navazujících řízeních, jelikož tyto podmínky stavební úřad stanoví teprve v územním rozhodnutí (viz § 79 odst. 1 stavebního zákona), jehož vydáním územní řízení končí.

[59] Žalovaný pak ve svém rozhodnutí k námitkám stěžovatelek ohledně dopadů záměru na jejich ekologické zemědělství uvedl, že „[o]dvolatelky [...] nemohou až v územním řízení dosáhnout toho, čeho se mohly snažit dosáhnout při schvalování územně plánovací dokumentace (tj. koncepčního řešení, kde může být záměr umístěn, ve formě jiného vymezení ploch nebo vymezení ploch v okolí, které by plnily nějakou kompenzační funkci)“. Tato poznámka žalovaného, kterou stěžovatelkám pouze vytknul jejich předchozí procesní pasivitu, však neměla žádný faktický dopad do práv stěžovatelek. Žalovaný se jejich odvolacími námitkami i vlivy posuzovaného záměru na ekologické hospodaření zabýval, přičemž zejména z vyjádření Ministerstva zemědělství ze dne 17. 6. 2024 zjistil, že blízkost dálnice nemá vliv na registraci a certifikaci ekologických zemědělců. Krajský soud proto nepochybil, pokud poznámku žalovaného aproboval.

[60] Námitka stěžovatelek, že krajský soud nesprávně posoudil, že jejich námitky nespádají do fáze územního řízení, tudíž není důvodná.

[61] Důvodnou pak Nejvyšší správní soud neshledal ani námitku stěžovatelek uplatněnou v páté části kasační stížnosti, dle níž krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že pro posouzení vlivů záměru na působení včel postačí běžné znalosti.

[62] I tato námitka stěžovatelek je částečně zavádějící, jelikož krajský soud takový závěr v napadeném rozsudku nevyslovil. Námitkou ohledně působení záměru na včelstva se krajský soud zabýval v odstavci 13 napadeného rozsudku, ve kterém pouze poukázal na to, že žalovaný při vypořádání obdobné námitky vycházel ze skutečností, které jsou běžné a které nejsou odbornými otázkami (tj. rozsáhlost pozemků žalobců, mobilita úlů a existence stávající silnice I/6).

pokračování

[63] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že skutečnosti, ze kterých žalovaný při vypořádání námitky dopadů záměru na včelstva vycházel, nejsou odbornými otázkami. Stěžovatelky ve správním řízení plausibilně netvrdily, jak umístění dálnice (ve srovnání se současnou silnicí I. třídy) ovlivní působení včel v dané oblasti. Žalovaný proto nebyl povinen se touto otázkou detailně zabývat a obstarávat k ní odborná posouzení.

[64] Nadto, pokud stěžovatelky usilují o ochranu svého ekologického hospodaření, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem neshledává důvod, pro který by mělo být posouzení vlivů na včelstva vyčleněno z celkového posouzení vlivů záměru na ekologické zemědělství. Jak již přitom bylo uvedeno výše, z vyjádření Ministerstva zemědělství ze dne 17. 6. 2024 vyplývá, že blízkost dálnice nemá na „ekologičnost“ hospodaření vliv (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2025, č. j. 22 As 78/2025 – 52)

[65] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy není dán.

V. Závěr

[66] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[67] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelek bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelky byly v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšné, právo na náhradu nákladů řízení jim nenáleží. Žalovaný byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

[68] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci, pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou. V ostatních případech má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, popř. jí soud může na návrh z důvodů zvláštního zřetele přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.

[69] V projednávané věci osoba zúčastněná na řízení I) bránila v řízení své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí napadeného žalobou. Osoba zúčastněná na řízení I) by tedy podle § 60 odst. 5 věty první s. ř. s. měla právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšným stěžovatelkám, v souvislosti s řízením o kasační stížnosti však žádné náklady neuplatnila a ze soudního spisu nevyplývá, že by jí nějaké náklady vznikly. Osoba zúčastněná na řízení II) nebyla v postavení osoby bránící v řízení své právo vyplývající z rozhodnutí napadeného žalobou. V nyní projednávané věci jí také Nejvyšší správní soud neuložil žádnou povinnost a tato osoba přiznání náhrady nákladů řízení ani nepožadovala. Právo na náhradu nákladů řízení jí proto podle § 60 odst. 5 věty druhé s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.) nevzniklo. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se osobám zúčastněným na řízení náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. května 2026

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu